Ч. 149. (320). Львів, пятниця, дня 16. червня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Політична, економічно-суспільна і літературна газета

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих териториях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лише оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: Львів, ул. Руська 1.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчанє, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Російська офензива.

Кореспондент „Oest. Morgenztg“ доносить з головної кватири під датою 14. с. м:

Змаганя Росії, щоб використати успіхи осягнені на ц. і к. північно-східнім фронті та поширити свої здобутки тривають дальше. Головно дуже оживлені були ворожі наступи на північ та схід від Чернівців. Від сторони Боян до Садаґори напирав ворог на ц. і к. становиська. Всі його наступи відперто.

У вчерашнім десятім дни російської офензиви поширював ся фронт наступу, бо ворог отворив гураґанний огонь над Шарою в области Баранович на становиська австро-угорських і німецьких військ. Рівночасно з гураґанним огнем підприняв ворог завзяті наступи на фронті германштатського 31. полку піхоти. При тих наступах були діяльні бельґійські панцирні авта. Всі російські наступи відперто зовсім. Головно відзначилась при сім ц. і к. артилєрія, яка завдала подаючому ся взад ворогови болесні втрати, до чого причинилась також російська артилєрія острілюючи нагально свої власні полки.

До „Neues Wiener Journal“ доносить з Берліна під датою 13. с. м.:

Про воєнне положенє пише „Localanzeiger“ з добре поінформованого жерела:

Російський наступ в Галичині, якого успіхів не можна заперечувати, хоть би вони не мали таких розмірів, які Росіяни хотять вмовити в світ, викликали розуміеть ся у нас і у наших союзників протиміри, на яких висліди можемо ждати з повним довірєм. Аж до сеї пори буде порадно, не захитатись перед російськими звідомленями.

Що до положеня на німецькім фронті, були наші становиська на північ від Баранович під сильним огнем артилєрії, який доходив аж до гураґанного огня. Він не заподіяв нам однак ніякої шкоди.

Світова війна.

Міністер заграничних справ про мир і війну.

БУДАПЕШТ (Ткб.). Президент міністрів ґр. Тиса відчитав в угорськім Соймі слідуючу заяву міністра справ заграничних ґр. Буріяна: Страшний злочин в Сераєві не був зовсім случайною іскрою, яка спричинила страшну пожежу в цілій Европі. Вона кинула лише світло на тіни, в яких Росія та її союзники приготовляли систематичні напади на Австро-Угорщину. Сербія була безпосередним орудєм російської політики. Політика Росії в Сербії могла довести або до нашого пониженя, або до оружного опору з нашої сторони. Коли в році 1913. раджено Сербії, щоби вона не виправляла ся в розбійничих цілях в Альбанії, Росія не була ще готова і не кинула ся на нас. Росія приготовляла ся дальше, а коли в червні 1914 р. Австро-Угорщина казала Сербії відповідати за злочин, Росія, чуючи свою силу, виступила в обороні убійників. Що до сего, на кого спадає відвічальність за вибух війни, для нас замкнули ся вже акти. Тому однак, що Грей знов твердить, що коліб ми були прийняли плян конференції вже по нашім ультиматі, то війну можнаб було оминути, а щоби оправдати своє твердженє, вказав на вислід балканської конференції в Льондоні та заперечував вороже становисько Анґлії супроти нас, не буде від річи, коли дамо короткий огляд на наші власні спостереженя від часу конференції. Наші спостереженя посвідчають се, що сказав німецький канцлєр про становисько Анґлії. Вже в падолисті 1908 р., коли настало велике напруженє між Німеччиною і Францією ізза воєнних втікачів, вже тоді Анґлія підбурювала Францію до війни. В часі анексійного пересиленя стояла Анґлія не по стороні мирових чинників а підбурювала проти нас Росію. Грей каже, що конференція була би не допустила до війни. А вже в часі переговорів конференції в Льондоні, котрої задача полягала на виміні поглядів анґлійське правительство не робило з сего тайни, що його близші відносини до Росії не позволять Анґлії на безсторонність. Се вже достаточне свідоцтво, що могла зробити конференція. На льондонській конференції, на котрій не порушено справ цілої Европи, можна було однак

Чудесне жерело.

(Казка).

Не в нашій країні, а далеко-далеко за степами та за морями, серед високих гір снігових, на високій, неприступній скалі стояв старий замок, весь оброслий мохом та диким хмелем і ніхто не знав, коли і ким він побудований.

В тім замку було чудесне жерело, вода якого привертала сліпцям втрачений взір. Кождий сліпець хочби був таким навіть від уродженя, наколи лише обмивав водою з того жерела очі, зараз ставав видющим. Колись те дивне жерело було нічиєю власністю; воно било зі скали, вода стікала струмочком по горі аж до великого озера, що творилось з води того струмочка і обливало підніжє гори. Вода в цілім озері мала ту саму цілющу силу, як і вода з жерела. З ріжних кінців світа приходили люди до того озера, щоб зачерпнути видющої води для себе або для своїх близьких і слава про чудодійну силу жерела гула по цілім світі. Мало було в ті часи сліпих, бо кождий з них, як лише був не ледачий перейти близшу чи довшу дорогу до чудесного жерела, міг дістати лік на його страшну хоробу — на темноту.

Так було довго. Аж ось прийшов з невідомих країв могутний цар. Він завоював країну чудесного жерела й оголосив се жерело своєю власністю. Відтоді кождий, хто хотів заратуватась цілющою водою, мусів платити за се установлену ціну. Царська сторожа стояла довкола озера й ніхто не був в силі пройти туди без дозволу і без заплати. Хворі, котрі були з багатших станів не відчували надто великої кривди для себе від такого порядку; вони платили установлену плату, побирали воду, видужували і вертались домів видющими. Але більшість хворих були люди вбогі, що без гроша за душею приходили з найдальших сторін, годуючись в дорозі з милосердих рук. Сі бідаки не мали чим заплатити за чудодійний лік і тільки з заздрістю прислухувались до радістних вигуків своїх маючих товаришів, що веселі й здорові вертались домів. Часами таких вбогих сліпців збирались тисячні юрби і тоді вони пробували здобути силою видющу воду, але сліпі — були вони непорадні і царська сторожа посікала їх мечами, а оставших при житю, обертала в рабів. З початку був ще сякий-такий порятунок для вбогих нещасливих сліпців: коли сонце припікало, вода з озера парувала і в ночі падала на землю росою. Сліпці збирали ту росу, мастили нею очі і прозрівали. Та не було так довго; цар довідавшись про се, замурував жерело камяними брилами, полишивши незначний вихід для цілющої води, яка зараз збиралась до начинь і продавалась. Цілий замок цар обвів грубими мурами й ніхто жадною силою не міг добутись до середини. Озеро швидко висохло і ніхто зі сліпців не міг вже дістати за дурно чудодійного ліку.

Вмер цар завойовник, настав на його місце другий, третий і т. д. і кождий з них підносив ціну за видющу воду з чудесного жерела і сліпці множились на світі так, що вже більше стало сліпих ніж видющих.

Богато срібла, золота та дорогоцінних камінів накладали захланні царі; багато рабів і рабинь назбиралось в їх маєтках, бо бідаки, які не були в силі заплатити за лік грішми, віддавали себе в рабство, аби лиш дістати чудесної води й прозріти — таке велике та непереможне в людині бажанє світла. Батьки жертвували себе в рабство зя для дітий, діти за батьків, сестри за братів — таке багате любовю людське серце.

Царські скарби зростали до незлічимих розмірів. Під мурами замку день і ніч тиснулись юрби сліпців, простягаючи руки по чудесну воду. Слуги царські ледво вправлялись розливаючи до начинь та продаючи тим, що могли найбільше заплатити за чудесний лік, а решта огорнені розпукою товклись головами об замкові мури, думаючи, що своєю мукою страшною, своїм бажанєм палким зворушать мертвий камінь, вблагають його, розступитись перед ними і пропустити їх до чудесного жерела світла і... гинули безрадні, темні.

Багато царів змінилось в старім замку, та кождий з них завзято дбав про охорону чудесного жерела від убогої, сліпої юрби. Вступив нарешті на царство нелюдяний і лютий цар, на імя Жах. Саме його імя наводило перестрах не тільки на цілу країну, а й на сусідні краї. Не знав Жах ні жалости ні милосердя, горе і радість людські були йому не знані і найбільшою його приємністю було вбивати безневинних, безборонних людий. Що дня мусіли слуги проводити до нього якогось чоловіка, все одно, чи то був мущина чи жінка, дорослий чоловік чи дитина — хто перший під руку попав, того вели на страту і цар власноручно стинав йому голову. Часом нападала царя більша жадоба крови і тоді він вирушав зі своїм військом на сусідні краї, здобував їх і витинав до ноги всіх людий.

Аж ось раз, впала тому цареви до голови страшна гадка: він оголосив, що від нині кождий сліпець дістане цілющу воду задурно, без

ризикувати, але в р. 1914. прийшло ся про таку справу рішати, в котрій могла забирати голос лише Австро-Угорщина і Сербія, не уступаючи навіть перед кровю. Які надії могла давати конференція, пропонована тою державою, якої політика від сїмох літ була така сама, як політика нашого найбільшого ворога, котрий зброїв ся проти нас? Під конець липня 1916 р. Анґлія, коли дійсно хотїла ратувати европейський мир, могла вчинити се лише тоді, колиб перестала попирати Росію, котра хотїла перешкодити нашому правному виступленю проти Сербії і заявила свою невтральність. Про відвічальність за дальшу війну каже премієр: Не можемо розказати нашим ворогам, щоби признали ся, що їх побіджено, або щоби покинули надію на поліпшенє їх положеня. Коли однак Ґрей узнає, що коаліція не є побіджена, то осередні держави з цілою своєю скромностю можуть сказати, що вони тим менше є побиті. Такий є вислїд борб, окуплений цїною геройських зусиль наших славних військ, що доля війни на всїх фронтах перехилює ся на нашу сторону а наших побід нїколи не дало собі видерти. Конечність самооборони приневолила нас до війни і не виречемо ся того, що дала нам побіда. Нашою цїлю війни є забезпечити ся від зрадливих нападів на будуче. Наші мирові услівя не є за високі, але певність нашого мира хочемо виковати в огнї нашого военного одушевленя. Австро-Угорщина та її союзники не скорше покинуть свої геройські зусиля, аж осягнуть в борбах остаточну побіду. Наші вороги надіють ся на зміну нашого военного щастя по своїм довгім приготованю. Віримо в Божу поміч та надіємо ся, що і то ожиданє наших ворогів обманить їх. Можуть вони спричинити ще більше нещастя для людськости, однак вони не в силї здержати желїзних кроків судьби. Замилуванє монархії до мира є більше, як всї сумніви, однак і ми можемо сказати, що Австро-Угорщина та її союзники не стерплять мира, котрий не направив би злочинів та нещастя війни.

Наслїдник Саляндри.

Як доносять деякі італїйські дневники, Боселї одержав від короля порученє утворити новий кабінет. Боселї має тепер 78 лїт і був вже кілька разів мінїстром. Що правда, не має він надзвичайних здібностий але за те є невмолимим ворогом Австрії. Вже в маю 1915 р. мав Боселї обняти кабінет по Саляндрі, однак відмовив сему продложеню правительства та оправдував ся тим, що уважає війну Італїї з Австрією за конечну.

Инші знов дневники догадують ся що кабінет утворить ся під проводом мінїстра Орляндо Бісоляті а Тітоні буде мінїстром заграничних справ.

„Avanti“ пише, що Тітонї обійме навіть президентуру нового кабінету. Підсекретарями стану стануть імовірно чотири радикали, чотири реформовані соціялїсти, чотири демократи з лївиці, чотири члени правиці та чотири прихильники Джїолїтія. На будучих мінїстрів назначують Шанцера, Люцатія, Алесія, Фера, Райнрієя, Дарієя, Леонардія і Біянчія.

Російське звідомленє.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Звіт російського штабу 12 с. м.: В наслїдок нагальної бурі в полудневій Росії наступили нинїшної ночі хвилеві перерви в телеґрафічних полученях так, що звідомленя з фронту опізнили ся. Тому відомости про акцію армії не є точні. Офензива ґенерала Брусїлова, ще і вчера тривала. На деяких відтинках гонить ся побитого неприятеля. Місцями триває завзята борба, тому що неприятель приступає до розпучливих протинаступів. Загальне число приведених бранців побільшилю ся на 1700 офіцирів і 113000 жовнїрів. Наспіли слїдуючі докладні вісти про акцію: Одна з наших ново виставлених формацій доносить, що вчера в борбі коло Рожища полонила Німців: 10 офіцирів і 1185 жовнїрів, Австрійців: 26 офіцирів і 742 жовнїрів, або разом 2000 людий. На полудне від Луцька на фронтї Ікви уступає неприятель в формі утечі Наші війська наступають йому на пяти. — Г а л и ч и н а. В околиці села Гладки—Воробіївка на північ від Тернополя атакував нас неприятель 6 разів. Над раном 11 червня відкинено його. Треба признати хоробрість нашої артілєрії в часї битви, яка без огляду на сильний огонь неприятеля всї наступи неприятеля обложила огнем. Коло Бобулинець ставлять Австрійцї з підмогою привезених Німців завзятий опір. Наступи неприятеля, на які відповідали наші проти наступи, приневолили нас уступити в тім місци. Там кипить борба з нечуваною завзятостю. На полудне від Днїстра зайняли наші війська примісток Залїщики. Наші війська борють ся о передмістя Черновець де помічено сильну експльозію. Неприятель висадив в воздух міст коло села Магалї на схід від Черновець. Загальне число полонених, яких забрала армія ґен. Лешицького виносить 21.000, всї з піхоти і угорської кінноти. П р а в е к р и л о. На части фронту укріпленого місця Риґи заатакували Німцї на північ від болота Тіруль, однак їх відперто. На цїлий наш фронт коло Якобштату отворили Німцї рано 11 с. м. ненадїйно сильний огонем артілєрії і крісів. Не довго по тім рушили в перед в деяких місцях. Наш огонь приневолив їх повернути в свої рови. В ночі заатакували нас Німцї значними силами на полудне від озера Дрисвяти але і там наш огонь завернув їх до ровів. На полудне від Крева неприятель рушив до наступу на полудне від села Качани, Йому удало ся вдерти до лїса на захід від села. Ми прогнали його з більшої части лїса сильним огнем артілєрії та ручними ґранатами. Над берегом Ясьолди наш огонь спинив наступ неприятеля.

Конференція союзників

ПАРИЖ. (Ткб.) Нинї отворено господарську конференцію коаліції. Бріян привитав відпоручників які прибули. щоб знов зазначити однозгідність в поглядах правительств коаліції. Не вистарчить побідити, треба забезпечити основно розвій матеріяльних жерел в краях звязаних союзом, виміну їх продуктів і виробів та розділ на світовім ринку по війнї.

Здичінє російських військ в Малій Азії.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ. (Ткб.). На місци провірено здичіня, яких допускались російські війська та вірменські банди в віялєті Ерзерум, а які перевисшають всї дотеперішні їх нелюдські діла.

Повіт Тордіян, з якого цісарські війська якраз прогнали ворога, один з найбогатших частий віялєту Ерзерум, представляє нинї вже звалища. Козаки дали там волю своїм поривам та нищили і палили все, що лиш стрінули по дорозї. Гарний мечет замінено на вірменську церков. Гріб Мама Гатун знищено, а мармор гробівця вивезено до Росії. Всю худобу і всї запаси забрано і відставлено до російської границї. Населенє немає вже нїчого. Банди під проводом російських офіцирів та козаки поступають дуже жорстоко з населенєм, не щадячи дїтий в наймолодшім віцї, нї старцїв.

Резервовий капітан Олексанеер Антранїк зі села Ґентур, під якого проводом остає начальник банди Кіркор і другий начальник банди, якого тожсамости особи доси не провірено, вів наступ на Тордіян, та инші місцевости та знищив їх, допустившись передтим рабунків, насильств та різнї. В Тордіянї Селїм Оябаші який не хотїв віддати своєї жінки на знущанє зістав убитий, а його жінку упроваджено. В иншій місцевости в числї жертв є старі нотаблї. В Акташе знасилувано на ринку жінки та доньки. Вдову б. кадія Тордіяну, що має понад 70 лїт, стрінула та сама судьба, після чого її обрабовано з гроший та майна. Число знасилуваних дівчат, о скільки доси провірено, виносять 50. Цїле мужеське населенє від 18 до 15 року житя вивезено до Росії.

По віродостойним вістям, положенє населеня коло Ерзерум є ще більше критичне. Нужда і голод не дадуть ся прямо описати.

Богаті родини в Ерзерум є приневолені або гинути з голоду або йти до російської служби.

Демобілїзація грецької фльоти.

ЖЕНЕВА. (Ткб). До часописий доносять з Атен, що король підписав другий рескрипт, який заряджує демобілїзацію фльоти.

Покликанє анґлїйської фльоти до матїрних пристаний.

АМСТЕРДАМ. Численні голоси преси стверджують, що анґлїйська адміралїція видала розказ фльоті на атлянтійськім океанї, щоб негайно вертала до Анґлії, окрім того фльота на середземнім морі та індійських водах дістала припорученє, щоб відіслала половину свого складу до матїрного краю.

Сей розказ пояснюють великими втратами, які понесла анґлїйська адміралїція коло Скаґерану.

Ріжні вісти.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). З Атен доносять: По военнім торжестві прийшло до демонстрації проти Венїцельоса. Демонстранти повибивали шиби в редакціях, які стояли по сторонї Венїцельоса. Під мешканєм Венїцельоса урядили демонстранти крикливу бучу.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.). З Солуня доносять, що коаліція будує нову лїнію сборонну близше висуненну до лїнії неприятеля.

БУДАПЕШТ. (Ткб.) Угорський сойм. Президент мінїстрів ґр. Тіса інформував палату на початку засїданя про военне положенє на всїх фронтах. Зазначив що в нашій офензиві на Італію наші війська здобули собі лаврові вінцї, котрі нїколи не вянуть. Премієр з подивом та радостю згадав про побіду нїмецької фльоти і так сказав дальше: В хвилї, коли зібрав ся сойм розпочала ся російська офензива, котра ще не покінчила ся. В двох місцях дала вона Росіянам важні успіхи. Бесїдник не хоче перечити сему фактови, бо таке поведенє булоби обидою для угорського народа.

Президент мінїстрів впевняє палату, що наші війська ведуть завзяту борбу з незломною хоробростю так, що можемо спокійно ожидати остаточної побіди.

Премієр відчитав заяву мінїстра справ заграничних Буряна на промову Ґрея пра ґенезу війни,

ФРАНКФУРТ, „Minerva“ доносить з Петербурга. що сего тижня замкнено зелїзничий рух між Росією і Румунією, Рух сей буде замкнений на час перевозу війська і военних матеріялї

АМСТЕРДАМ. „Exhange Telebraph“ доносить з Тієнсіну. Деякі відділи армії Злучених Держав одержали розказ, щоби були готові до виїзду до Пекіна. Франція вислала тим сильні відділи Анамітів.

Говорять, що син Юанкішая, котрий хотїв відобрати собі житє, жиє. Він зажив трутини, однак житє вратовано йому.

ЛЬОНДОН, (Ткб.). Рада уніоністів уповажнила Карсона до уладженя переговорів в справі Ірляндії на основі вилученя шістьох ґрафств Ульстеру.

БЕРЛІН. (Ткб.). В ночі 14. мая заатакували 4 російські протиторпедовці один німецький корабель „Герман“ в заливі Моркенінґ. Залога висадила корабель у воздух. Командант корабля і більша часть залоги уратовані.

жадної заплати, але з тою умовою, що зараз, як лише прозріє — мусить вмерти. Гадка була пекольна, проте що дня знаходились нещасливі, які приставали на сю умову, аби хоч на кілька узріти світ сонця. Тепер вже не було ріжниці між бідними і богатими, кождий міг дістати лїк, віддаючи за нього своє житє. Безщасні діставали чудесну воду, обливали нею очі і прозрівали, а відтак наставляли голову під меч. Страшні були їх передсмертні муки. На одну хвильку ставав перед ними світ у всій своїй красї, повитий сонячним сяйвом, облитий барвами житя, принадний, роскішний, так довго бажаний, такою дорогою цїнов куплений і за хвильку той світ мусїв зникнути з перед їх очий, але вже на завжди, на віки, не полишаючись навіть в болючій думцї — мрії — смерть!...

І йшли, тисячними юрбами йшли слїпцї; цїною житя купували світло очий, прозрівали, простягали до сонця золотого руки, підіймали до неба блакитного захоплений безсмертною втїхою і смертельним жахом погляд і гинули.

В тім часї, як панував лютий Жах, жило в тїй країнї двоє сиріт — брат та сестра. Обоє були молоденькі, а такі гарнї, що трудно було в світї знайти кращих. Вони жили в горах, мали кілька кіз і з того жили. Вони нїколи не розлучались і доглядали одно одного — от як сироти.

Коли була гарна погода, вони сїдали на траві, біля малого струмочка; дівчина плела з цвітів вінок, а брат грав на сопілцї і не знати, чи був хто щасливійший тоді за них в цїлім світї. Їм нїчого не бракувало, світ був такий великий та красний, а вони жили в тім світї і так любили його; вони більше не хотїли нїчого, аби тільки цїле житє так разом жити, не розлучатись. В вечері, коли починало заходити сонце, вони брались за руки, виходили на гору і звідтам пращали заходяче сонце піснею і пісня їхня линула горами — долами, будила в людських серцях спокій і надію, а люди говорили, що то співають добротливі гірські духи, та люди помилились, бо не духи то співали, а звичайні люди, лише що ті люди були безмірно щасливі і тому їхня пісня була така красна.

(Кінець буде.)

АМСТЕРДАМ. (Ткб.). Англійська адміралїція поручила анґлїйським воєнним кораблям, які є на Атлянтійськім океанї, щоби сейчас повернули до Англії. Крім того воєнні кораблї на індійських водах і на Середземнім морі одержали розказ, щоби сейчас відїслати до Англії половину залоги. Розкази оправдують втрати, які Анґлїя понесла в морській борбі.

ЛЬОНДОН. (Ткб). Спенсіоновано анґлїйських адміралів: Ґеорґе Еґертон, Фредерік Енґлефільд і Артур Ферквієр. Містоадміралами затверджені: Фредерік Гамільтон, Сесіль Бурней, Фредерік Пелян, Александер Бетель.

Роковини визволеня в Стрию.

Через більшу половину нашого краю перелетїла наче буря воєнна заверюха і полишила за собою страшні слїди. Зруйновані села, здоптані та пориті кулями поля, тисячі людських трупів... Нарід благав Господа, молив, щоб як найскорше увільнив їх від ворогів, щоб їх оселї бодай румовища остали вільними від наїздників. І діждав ся. Побідні війська надійшли, увільнили край, полили кровю вольну землю... Нарід зі святістю згадує ті щасливі хвилї — визволеня, тому й шанує ті днї святами.

Ось 31. с. р. минув рік, як місто Стрий позбуло ся „непожаданих гостий“ диких московських орд, як мешканцї відітхнули між своїми свобіднїйше, як побачили довго ожидане сонце святої воленьки. Щоби відсвяткувати як слїд ту велику річницю, завязав ся в Стрию комітет, в склад котрого входили Українцї, Нїмцї, Поляки і Жиди. В день свята Вознесеня 1. червня 1916, відправили ся о год. 8. рано святочні богослуженя в гр. кат. церкві, рим. кат. і еванґел. костелї та синаґодзї. В церкві співав хор У. С. С. котрий на приказ свого корпусу приїхав на се свято. По богослуженю відспівав хор австрійський, нїмецький та український гимни. Коло церкви уставив ся похід, переважно укр. „Соколів“ та „Січей“ і рушив на військовий цвинтар. Тут наступило зложенє вінцїв на могили полеглих героїв, причім стрілецький хор в супроводї орхестри відспівав по нїмецьки молитву підчас битви — „Огче, молю Тебе“!... По кількох промовах, та по посипуваню могил цвітами, відійшов похід до міста. На переді йшла чета У. С. С. за ними військова музика 88. п. п. потім „Січи“ та „Соколи“, а по заді прочі товариства. О год. 11·30 перед пол. наступило відкритє зелїзного Лицарського щита. Промовляли староства Чепелевський, повіт. маршалок рицар Баранський, підполковник фон Марнеґґа, та правительственний комісар др. риц. Височанський. Підчас вбиваня цвяхів у Щит, відспівав стрілецький хор (співало долученних 26 Прусаків враз зі стрільцями) „Кантату“ в супроводї орхестри під диріґентурою Остапа Нижанковського. (Слова „Кантати“ написав др. Ев. Калитовський, музика Ост. Нижанковського.) Співали тільки по українськи та нїмецьки. Потім рушив святочний похід з ринку і передефілював перед збором запрошених гостий і перед Щитом. Чоло походу творила чета У. С. С. на котрих появу публика кричала „слава“, а чужинцї, головно пруські офіцири не мали вже слів, щоб висказати своє одушевленє. Так перейшов похід головними вулицями міста і на ринку розвязав ся. По полудни від 5 до 7 год. спацеровий концерт в мійськім парку „Вільшина“, де стрілецький хор співав українські піснї і чарував ними так своїх, як і чужинцїв.

Додати належить, що свято мало чисто український характер. Поляків сливе не було нїгде видно. Наш сїльський нарід котрий у великій скількостм прибув на се свято, страшно одушевляв ся нашими стрільцями і на вид їх вступав у них новий дух, придавлений недолею, дух завзятя та самостійницької ідеї.

Вечером відбув ся в салї „Українського Касина“ в „Народнім домі“ пращальний вечір стрільців. Стрийська громада дуже щиро приняла своїх найкращих синів, так, що стрільцї сміливо говорили, що це таких щирих та сердечних людий не стрічали. Хай же буде їм щира дяка й від тих, котрими піклували ся, а в заплату, молоді борцї докажуть не одного ще вартісного дїла, котре все вийде на славу нашої України. Покищо, хай українська — стрийська громада приймє щире Спасибіг, висказане з глубини стрілецької груди. Память про Вас, нїколи не загине в нас! Будьте певні...

У. С. С. Андрій Бабюк.

Новинки.

— **Житє в Чернівцях.** Телєґрами з Чернівців під датою 13. с. м. доносять, що столиця зеленої Буковини переживає знов історичні хвилї. Через зелїзничий дворець переходять поїзди з раненими австрійськими і російськими вояками. Від 12. с. м. запанував на тамошнім фронтї зглядний супокій.

— **Вичеркнені з адвокатської лїсти адвокати.** В справі вичеркненя з адвокатської лїсти адвокатів і кандидатів адвокатури з Галичини, — про що ми ононї доносили, — поміщує „Neue fr. Presse“ з 14 с. м. слїдуючу оповістку дра Корнфельда: Покликуючись на вашу новинку п. з. „Вичеркнені адвокати“ маю честь заявити, що згадані там 23 адвокати і 11 канд. адв. з Галичини і Буковини не є ще вичеркнені остаточно, лиш ц. к. ґенеральний прокуратор поставив такий внесок до найвисшого судового трибуналу. Найвисший трибунал назначив мене по думці цїсарського розпорядку з дня 24 грудня 1915 на куратора тих адвокатів і кандидатів адвокатури, що до яких поставлено внесок на їх вичеркненє, та припоручив менї помістити отсю заяву, яку я ще в недовзї маю намір доповнити.

Рішенє про внесок ґенерального прокуратора западе допероа на тайнім засїданю найвисшого судового трибуналу, на якім я як куратор буду заступати інтереси тих адвокатів і канд. адвокатури. Сї особи, які мають певні дані що до браку вини вичеркнених членів, прошу донести менї про се, о скільки можна як найскорше, щоб я міг се в як найкоротшім часї використати.

— **Кошти війни Франції.** Справоздавець французької військової комісії зложив правительству звіт про видатки на війну в перших 9 місяцях 1916 р. Виявляють ся, що сї видатки є більші чим за цїлий 1915 р. При кінцї сего року видатки на веденє війни зростуть до 63 мілїярдів франків.

— **Інтронізація кардинала Скрбенського.** Дня 1. липня відбудеть ся торжественна інтронізація кардинала Скрбенського на владичий престол в Оломунци.

— **Пятнистий тиф.** Від 18. мая до 3. червня провірено в Галичинї 397 занедужань на пятнистий тиф в 25 повітах (76 громадах), а на Буковинї 7 случаїв в 4 повітах (4 громадах) у місцевого населеня. В инших адмінїстраційних областях в тім часї було 14 случаїв занедужаня на пятнистий тиф.

— **Жертви на „Зелїзного Лицаря“** у Львові виносять доси 91.438 К 81 сот.

— **Жінки на бесарабськім фронтї.** З Букарешту доносять до „Pesten Lloyda“: Бесарабська військова команда подає до загального відома, що жінки московської народности принимають ся до робіт на фронтї за місячною винагородою в квоті 45 рублів. На кораблї „Болгарія“ відїхало якраз 600 жінок до Ренї, щоб відтам удати ся на бесарабський фронт.

— **Зїзд лїкарів очних недуг** відбув ся першого дня Зелених свят в Будапештї.

— **Вже мали навіть готові молитви.** Ц. к. краєвий суд у Львові строго заказав слїдуючі молитви, зглядно молитвеники: Молитвенник єврейський „Байс Тефілєи, який видрукувала фірма S. H. Deutscher в Подгужу накладом Г. Шляґа книгаря у Львові в р. 1904, котрий має на ст. 56 і 57 (false 75) молитву 1) за царя Росії Миколу Олександровича II, царицю Олександу Теодорівну, царицю вдову Марію Теодоровну і великого князя Миколу Олександровича, 2) кілька карток молитвенника: Молитви старозакінних Жидів з коментарем „Morch Derech“, який був виданий в Варшаві в р. 1864 друком Олександра Ґінса, а містив в собі молитву за царя Олександра II, царицю Марію Олександрівну і наслїдника престола Олександра Олександровича, 3) Молитвеник „Sudur“ друкований в Кракові 1890 р. в друкарні Юзефа Шіпера, де на ст. 235 і 236 є молитва за царя Олександра Олександровича III, царицю Марію Теодорівну і престоло наслїдника Миколу Олександровича, 4) Молитвенник „Sidur Tihun Szeloma“ виданий в Кракові друком Deutschera через книгарню А Фавста в Кракові, котрий містить на ст. 128 молитву за царя Миколу Олександровича, царицю—матір Марію Теодорівну, царицю Олександру Теодорівну і престолонаслїдника Олександра Миколаєвича і 5) Молитвенник єврейський „Sider Zlosa de Izrael“, друкований в друкарні Юзефа Фішера в Кракові накладом Мунка, книгаря у Львові, котрий містить на ст. 137 молитву за царя Олександра II і царський дім. Зміст наведених молитвенників і молитви є головно зрадою держави, тому ц. к. краєвий суд яко пресовий заборонив їх поширювати, та взагалї посідати. Ось хто молив ся за царя.

— **Заказ вживаня цукру.** Розпорядок маґістрату Франкфурті заказує від дня 11 с. м. додавати до кави і чаю в гостинницях, ресторанах, пансіонах цукор. В місце цукру мають ся вживати сахарину.

Оповістки.

Пятниця, дня 16. червня 1916.

Нині: 16. червня гр.-кат. Лукіліяна, римо-кат. Франціішка.

Завтра: 17. червня гр.-кат. Митрофана, римо-кат. Адольфа.

○ В оголошеню про „Буквар для самоуків“ спраляє ся отсим похибку, що цїна його не виносить 50 с. як було хибно подано, лише 30 с.

Лягли головами.

Український січовий стрілець десятник **Федір Демків**, кандидат учит. стану, упав дня 7. вересня 1915 році в бою під Пантелихою за Стрипою, порубаний козацькими шаблями. Честь Твоїй памяти, незабутнїй Товаришу, що віддав дороге, молодецке житє за красшу долю України! У наших серцях оставив Ти тяженький жаль та найкрасші спомини про себе.

Товариші.

Оповістка покликаня.

В наслїдок зарядженя ц. і к. Команди міста у Львові з 14. червня 1916 Е. Ч. 6086., виданого на основі рескриптів ц. к. Міністерства краєвої оборони През. Ч. 11.249/VII. і ц. к. Намісництва до Ч. Н. 125.264 подає ся до загальної відомости, що всї ополченцї — уроджені в роках 1897 до 1866, котрі при поновнім перегляді О. признані зістали до сего часу за придатних до служби з оружем в загальнім ополченю мають зголосити ся зараз до рядів в таборі рекрутів у Львові (ул. Янівська маґазини сїна і вівса) найпізнїйше до 11. години перед полуднем, о скільки не звільнені їх від військової служби зі зглядів прилюдної служби або загального інтересу на означений або неозначений час.

Признані опісля за придатних при відбуваючім ся тепер перегляді мають зголосити ся до рядів протягом 48 годин — зглядно після вказівок поданих в леґітимаційній картї загального ополченя.

Внесені подання о увільненє їх від служби в загальнім ополченю не мають здержуючої сили, о скільки не одержали вони від військових Властий дозволу на ожидане рішеня дотичних подань на своїх дотеперішних становищах.

Кождий обовязаний до служби в загальнім ополченю, що має ся зголосити до рядів, повинен у власнім інтересі принести зі собою одну пару міцних, надаючих ся до ужитя в поли чобіт, вовняне біле, о скільки можна онучі з овечої вовни, крім того ніж, вилки, ложку а також начиня до їди і приладу до чищеня. За принесені чоботи і вовняне біле виплатить ся винагороду, означену після оцїнки, о скільки сї предмети покажуть ся цїлком придатні до уживаня в поли. Рівнож припоручає ся взяти поживу на день ставленя ся.

Неприміненє до отсего наказу покликуючого буде як найстрогійше каране після істнуючих законів.

Львів, 15. червня 1916.

Ц. к. Староста і правительств. комісар
Адам Ґрабовський в. р.

Послідні вісти.

З головної австрійської кватири

8 дня 15. червня 1916.

На полудне від Бояна і на північ від Чернівців наші війська відперли російські наступи. В гору Прута від Чернівців наш огонь артилерії ударемнив пробу ворога щоб перейти через ріку.

Між Дністром і Прутом нічо важного.

Ворог посунув ся тільки дещо на захід за лінію Городенка-Снятин.

Між Вишнівчиком йшли завзяті бої. Там і на північний захід від Ридома і на північний захід від Кременця відперто російські наступи. В области на полудне і на захід від Луцька положене незмінене.

Під місцевостю Локач по обох сторонах кінниця приступила до борби.

Між зелізницею Рівне-Ковлі і Колькани ворог старає ся в многих місцях впроваджувати у бій нові дивізії, здобули перехід через відтинок Стоходи і Стиру, але всюди його відперто, причім він поніс тяжкі трати.

На італійськім фронті.

Вчера вечером Італійці розпочали нагальний огонь артилерії і міновий на високорівню Добердо і примісток Гориції. В ночи слідували наступи ворожої піхоти на полудневу часть високорівні. По більшій части сї наступи відперто. В деяких місцях борби ще не покінчені.

На тирольськім фронті ворог дальше веде безуспішні зусиля спрямовані на наші становиска в Дольомітах в области Пайтельштайн-Шлідербах.

Наші летуни обкидали бомбами двірці в Вероні і Падуї.

На балканськім фронті.

Над Воюсею наш огонь перешкодив італійським роботам коло фортифікацій.

Заступник шефа Ґенерального Штабу
фільдмаршал-поручник Ф. Гефер

З головної німецької кватири.

На західнім фронті.

Окрім боїв артилерії і виправ стеж не зайшло нічо.

На східнім фронті.

Армія ґен. ґрафа Ботмера відперла в цілости кілька наступів Росіян під Переволокою і на північ від сеї місцевости, ведених в густих масах.

На балканськім фронті.

В области німецьких військ не було зміни.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред. Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольцмана, Львів, ул. Сикстуська 19